

es minőségű
és Román-cémet,
valamint

entlemezek
rendkívül olcsó

mindig készletben kaphatók

NCZUR

oskai cémentgyárának

raktárában.

és rendelmények levélben

mentraktára Kassán, vagy

Benczur Kassa cím alatt

kérhetnek.

és állandó vevők előny-

ben részesülnek.

95

422.

VÁN-gözmalom társulat

JEGYZÉKE

on kötelezettség nélkül

aprilis hó 18-án Budapesten

ános magyar malom-gyűlésen

tt s m. évi június 1-én életbe

asi, bir-tési és szállítási módo-

matkozó egyezmények szerint.

zetés mellett, zsákkal együtt

100 kilo.

dara nagy és aprószemű 15 60

közép-zerű 14 60

14 20

14 20

13 40

13

12 40

11 60

11

10 60

10

9

7 60

6 20

50

3 40

3

70

6 20

50

3 40

3

70

6 20

50

3 40

3

70

6 20

50

3 40

3

70

6 20

50

3 40

3

70

6 20

50

3 40

3

70

6 20

1888. XX. évtolyam.

101. szám.

Csütörtök, május 24.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki »függetlenségi párt« közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előzetes árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt.—kr.
Fél évre 5 —
Negyed évre 2 — 50.
Egyes szám 5 kr.

Alap szellemi részét illető min-
den közlemény: Nagy-hatvány-
díjazás. 1884. szám. Duna-ter-
v. — a szerkesztőségbe bár-
mikor küldendő.

Előfizetheti helyben:
TELEBŐDI ÉS LAJOS és IG-
OSATY KAROLY könyv-
kereskedésében és a kiadóhiv-
atalban KUTASI IMRE könyv-
szállítójában a postahivatalok
szolgálatában.

Hirdetési díj:
Négy határozott példányt 5 kr.
Nagyobb terjedelmű s többször
hirdetéseket alkalmazzák a 10 gr.
előzőhöz. Az évi vételek fel-
Bélyegző minden külön beki-
tásért 30 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában
foglaltó újságok ára 50 krajcár
Nyttérben megjelölt közle-
mény minden példányt 30 kr.
Hirdetéseket felvételek a kiadó
hivatalában, KUTASI I. könyv-
szállítójában, valamint ZICHNER
MÁN H. könyv-terjesztőben is.
Név nélkül vagy bementetlennél
beküldött levelek nem vétel-
nek égiszében.
Kéziratok vissza nem
adatok.

Czukorgyárakat az Alföldnek.

Félszázada körülbelül, hogy hazánkban az első czukorgyár keletkezett.

Az egyik Eszterházan, másika Dobravicon állítottatott föl.

Ez időre tehető a Csehországban létesített első czukorgyár keletkezése is.

Azon mező- és közzgazdasági előnyök és eredmények, melyek ez iparághoz az időben köttettek, hazánkban tényleges megoldást nem nyertek.

Mig ellenben Német-, Francia- és Csehországban és a többi ausztriai tartományokban a zárrendszer jótékony alkalmazása mellett, a répa-czukorgyárak nagy mérvben szaporodtak s virágzásra jutottak.

Hazánkban az eszterházi nyomán a jelzett időben keletkezett számos kisebb-nagyobb vállalat közül alig néhány tartotta fenn magát.

Ezen akkori magyar vállalat hanyatlása, és a csehországiak emelkedése és fönmaradása között mutatkozott két ellenkező eredmény az akkori pénz- és közzgazdasági viszonyok előzményeiben fekszik.

A csehországi répa-czukorgyárak tetemes adófizetés, adóval terhelt föld és drága élelmi cikkek mellett folvirágoztak, számuk tetemesen emelkedett.

A magyar répa-czukorgyárak azonban — akkor adómentes üzem, olcsó és adómentes föld s az élelem csekély ára mellett, s a nélkül, hogy akár uti-, akár határvámok terhelték volna a gyártmányt — megcsökkentek és elfogytak.

Mert a magyar vállalkozók nem a gazdálkodás körül forgalomban lenni szokott és szükségelt tőke után megtakarított összegből, hanem általában kölcsönzött drága pénzen létesítették gyáraikat; nem rendezték egyszersmind gazdaságait, melyek nélkül pedig nyereséges és kielégítő répatermelés lehetetlenség volt.

E magyar gyáriparnak bukni kellett még azért is, mert a vállalkozó birtokosok, ismeretlen, iparosabb népek között nyereséges foglalkozáshoz nem jutott, s gyakran szájhős tervezők kezei közé kerülve, e gyáraikat nagyrésztben több fény-

űzéssel, mint ipargazdasági czélzserűség-rendezték be és hozták forgalomba, az üzem kitarthatására szükséges forgótőke még ezenföldön itt is hiányzott.

E bajokhoz hozzájárult azon szerencsétlen körülmény is, hogy e gyáripar vállalkozói, annak vezetéséhez szükséges technikai szakismerettel nem bírtak; de társadalmi helyzetüknél fogva e gyáriparral kapcsolatos folytonos munkásságra kellő figyelemmel sem voltak.

E bukkott vállalatokkal vesztett milliók az önbizalmat és vállalkozási szellemet ez iparág terén annyira megrendítették, hogy az ezelőtt 40—45 évvel létesült 20 kisebb-nagyobb répaczukorgyárnak nagyrésztben megsemmisülése után, a magyar statisztikai évkönyv szerint, 1880. év végéig a magyarországi répaczukorgyárak száma alig-alig emelkedett 17-re.

Czukorgyárak az 1880. évi termelési időszakig következő helyeken létesültek:

Aranyos-Maróton, Debreczenben, Edelényen, Acson, Nagy Szombatban, Diószegen, Nagy-Surányban, Nagy-Tapolcsányban, Sasvárt, Magyarfaluban, Felsőbükön, Csepregen, Köhídon, Czinfalván, Felsőszépfalván, Sajtoskálón és Nagy-Czenken.

A fönnebbi gyáripar szintén 1880-ban folhasznált friss répamennyiségben 1 millió 887,731 mmászat, ennek ára átlag mmászánként 80—230 kr. Tüzelő anyagban ásványzseuet 1.215,734 mmászat, — tüzfát köbméterekben 75,236. Csontlisztet fogyasztott 45,288 mmászat, ára mmászánként 9—18 frt. Férfimunkások száma 3794, nőmunkásoké 2220; előbbiek nap-száma átlag 50 krtól 2 frtig, utóbbiaké 25—90 kr.

Évi tényleges adóösszeg a leírásba hozottak levonásával 1.223,768 forintot tett ki.

E gyárak évi összes czukortermelése átlag körülbelül 180,000 mmásza. Ennek átlag ára mmászánként 1880-ban 47¹⁰/₁₀ frt, 1881-ben 45¹¹/₁₁ frt, — 1882-ben 46¹¹/₁₁ frt, 1883-ban 45.50 forint.

A fönnebbi lehetőleg megközelítő hiteles adatokkal kimutatni igyekeztem, hogy mily nagy a szükséglet a beltermelés mel-

lett, s mily nagy mérvben kell hazánkban ez iparágat fejleszteni, s ekként magunkat a külföld iparától függetleníteni, a cirkulációnak utat nyitva — nyers anyagainkat nem kivinni, hanem azt itthon földolgozva — kell értékesíteni.

Ha tehát kétségtelen, hogy ezen czukoriparág fejlesztése az Alföld nyers termelésének földolgozásával mezőgazdaságunk értékét emelni hivatva van: annál nagyobb buzgalommal, kitartással kell ez ipar meghonosítására mindazon tényezőket megszerezni s folkarolni, melyek czélunk elérésére szükségeseknek mutatkoznak.

Ellenben azon akadályokat és nehézségeket, melyek a keletkezés útjában állanak, elhárítani, azokat pedig, melyek e gyáripar folytatására nézve — miút például a vám- és pénzügyi viszonyok és adózási rendszer — bénítólag hatnak, megszüntetni törekedjünk.

Mert ez ipar fejlesztésével karöltve járó állattenyésztésünkét és általában mezőgazdasági rendszerünkét a talajjavítással együtt czélunk megközelítéséhez juttatni képesítve leszünk.

Most már a vállalkozók is nagyrésztben bírnak a technikai szakismeretekkel; a multból okulni elég erősek lévén, az idő és új siker, a multban történt veszteséget helyreútni igérkeznek.

Az ifjabb nemzedék részint a mezőgazdaság, részint az ipar körében magasabb real-képzettségre készül; a nagy földbirtokosság háztartását takarékoszággal rendezve, okosertibb és jövedelmezőbb gazdálkodást kezd megállapítani s ez által eszközölni, hogy a társadalom különböző osztályai a kölcsönös szolgálat és becsülés tekintetében egymáshoz szorosabban fűződnek, s ez a társadalmi állás és születés fényének elhomályosítása nélkül a kasztok választálait megszüntetni van hivatva.

Azt mondja a példabeszéd: „a ki nek kezében van az ország, ura a hatalomnak.”

Azt is tartják rólunk magyarok-ról, hogy a pénzteremtés, pénzkezelés és a pénz czélzserű használata az, melyben a magyar ember tán minden

tudományok és ismeretek közt a leghatárabb van.

Ezt némi részben eddig tagadni alig lehetett.

Ma már azonban, okulva az Alföld némely vidékén tapasztalt nagymérvű csalódásokon, a nagy többségben nem hiányzik az ellenörködő érdekeltség, nem a közszellem, mely az életrevaló eszmét csirájában folkarolja és hoz is előzotatot, s ezt teljes gyümölcsözéséig gyarapítani hajlandó.

Az egyes tárgyak létesítésére alig lehet szilárdabb és szélesebb alapot, tartósabb és biztosabb hitelzalogot adni, mint a miút annak egy részvénytársulattá alakult kis- és nagyobb birtokos, iparos- és kereskedőosztály tisztességes elemei szolidaris csoportosulása nyujthat.

Attól ne tartsunk, hogy e vállalat képezési és alakulási folyama alatt ezen ipar mezeje az Alföldön parlagon maradjon.

Azon tőkék és vállalkozási kedv, melyek a közeli szomszéd államok, sőt Franciaországban is illő kamatot nem igrének, megismerkedvén a mi vállalatunk életrevalóságával s annak számos egyéb kedvező körülményeivel, hozzánk fognak vándorolni.

Ez az eset, ama répaczukorgyári vállalatra nézve is, mely Surányban egy csehországi kereskedő által létesített répaczukorgyár föllállítása körül előfordul, s melyet kétségtelenül több hasonló vállalatok fognak követni.

Egy vezéreszme melegsége keblünk, vezesse eljárásunkat: egysulyba hozni a haza jólétét és virulását a természet által nyujtott képességgel s általánosan emelni a magyar nemzetet az állam, társadom és család körében azon értékre és jólétre, melyre őt multja, száma, esze és kiterjedt földbirtoka a körülötte levő néptajok irányában fölhívja.

Szél György.

Országgyűlés. A förendiház május 23-án d. e. rövid ülést tartott, melyen gr. Zichy Nándor és Baross Gábor közlekedésügyi miniszter felszólalása után egyhangulag elfogadta a cs. k. szab. kassa-oderbergi, a magyar északkeleti és az első magyar-gácser-

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA

KOSZORU

Album-sorok.
— Byron után. —

Mint bús, hideg sirkó előtt
A méla vándor meg-meg áll:
Ugy nézz nevemre, szép szemed
Ha majd e kised lapra száll.
S ha olvasod majd, olvasod
Sok év után sárgult nevem,
Gondolj halottnak s véld, hogy itt —
Itt szunyadoz hamvadt szívem.
Abrányi Emil.

Szolga legény.
Szolga legény vagyok én,
Zsellér házban lakom én,
Két erős tenyerem
Keresi a kenyerem.

Mindenkinek van párja,
Csak én vagyok az árva;
Akármint csinálók:
Rám se néznek a lányok,

Mikor az éj beállott,
A kapuba kiállok,
S tündöve magamon:
Majd felvet a haragom!

S ha ekkor ott valamely
Boldog legény halad el,

*) Lapunk számára írott és kiválóbb vidéki lapok pönköstü számában megjelent költeményekből. Szerk.

Nincs annak kegyelem:
Istenesen — elverem!

Jakab Üdön.

Ábel és Kain.

— Baudlaire „Revolte”-jából. —
Ábelék esznek, isznak, alszanak,
A Kain-faj gázolja a sarat.

Azokra isten mosolygva néz,
Ezek jutalma — nyomor és penész.

Ha Ábel áldoz, füstje fölgomolygva
A seráfoknak orrát csiklandozza.

De Kaint csak verik az istenek —
Ki váltja meg és mikor váltja meg?

Ábel vetése mint a szinarany,
Kövér barnának száma számtalan;

Kain tanyája: pusztá rengeteg,
Ehsegtől üvölt mint a kősa eb.

Amannak jól táplált, hizott hasát
Melegíti a tűzhely és család;

Ez barlangjában felmeztelen áll
S didereg, reszket a szegény sakál.

Ábel szeretkezik, bujálkodik,
A kéjét megvásárolhatja mind;

Kain, bár égő, szilaj vágya van —
Pokolkinokban sorvad társtalán.

Amaz vakon hisz minden hatalomba!
És szaporodik sűrűn, mint a gomba;

Emez megritkult gyermekeivel
Az országotak szennyyen döglök el.

De Ábel! kipusztul jámbor fajod,
Hulláddal a talajt hizlalod!

S te elsz Kain, neked még élni kell!
Nagy munkádat még nem végezted el.

Szegyened Ábel, óh szegény bolond,
Hogy ekéid' legyőzte a dorong!

Kain, ne ismerj más hatalmakat —
Küzdél fel a bitor egekig magad!
Endrődi Sándor.

Irma.
Egészen két estendeig,
Volt Pesten a nevelőbe,
Költöttek rá ezreket, hogy
Mivelt lány lesz majd belőle —
S jó mamája dicsekszik is,
Hogy milyen sokat tud Irma;
Franciaul szépen olvas,
Még a nevet is leírja —
En azt mondom: tudjon bármit,
Benne van a régi hiba,
Sőt, mivel nőtt, állithatom,
Hogy most, mint volt — nagyobb liba.
(Nagyvárad, máj. 21.) Rácz Mihály.

Estétől estélig.
— Ibsen Giat. —
Lesi a galamb — hogy tünik a nap,
Istennek árnyát sovárogyva, este
Ki-kitekint, minden oly hallgatag,
S választja fészklül isten házat este.
Fel-felsóhajt: mily lassan mul a nap,
Ó szabadulnék s lenne újra este!
Áraszd, ó isten, ránk malasztodat
S pazar kezekkel adj nekünk ma este.
Lásd, gyermekeid megtörve állanak
Kora hajnaltól, míg leszál az este.
Könyörülj, uram! Hanyatlík a nap
Es bontogatja árnyát már az este.
Kiss József.

Mint az őszi. . .

Mint az őszi felhőtlen ég,
Világoskék, szép szemed,
S hogy nap sugar se hibázzék,
Bontsd ki szőke fűrtidet.

Lugas árnyán andalító
Méla csönd veszen körül,
A bokor csak néha rezzen,
Egy madár ha fölropúl.

S ott a fénylő légi úrben
Fölcseng hangja edesen,
Hymnusz legyen e dal néked,
Gyönyör Amór — szerelem!

Alkonyulófélén a nap,
Mint szellő sóhajt, remeg,
S az utakra hervadt rózsá
Levelei pergének.

Hadd hervadjon, sorsa ez volt,
Hogy is hangzik e rege? —
„Minden véget ér a földön,
A minnek volt kezdete.”

Ajkamat ajkadra téve,
Ittasan fog át karom;
És szivemben új nyár támad,
Lázás, forró csökodon.

Jer velem, kaczagjuk az őszt
En edes, szép kedvesem,
Hisz nekünk most minden ágon
Lomb, sugár, dal, fény terem!
Vay Sándor gróf.

A Maros ólén.

Erdő, erdő, mondd meg nekem,
Nem láttad-e a kedvesem.

szági vasúttársaságok részére további külön állami biztosítás nyújtásáról szóló törvényjavaslatot.

Partmozgalom. Kecskeméten pünkösdi vasárnapján a függetlenségi és negyvennyolcas párt a város országos képviselőinek Ugron Gábornak és Horváth Adámnak jelenlétében népes pártgyűlést tartott. A párt vezérbizottsága tagjainak számát 32-re emelték fel s beválasztották a bizottságba a volt függetlenségi antiszemita-párt vezérbizottsági tagjait. Ezzel az antiszemita-párt Kecskeméten végkép feloszlott. Előnk lett újból Szappanos István, al-elnök Bódogh Lajos. A vezérbizottságnak tiszteletbeli elnökei Ugron Gábor s Horváth Adám képviselőék nagy lelkesedéssel kikiáltották. A pártgyűlésen Horváth Adám s Ugron Gábor hosszabban szólott a politikai helyzetéről. Eddig Ausztriának minden háborúja a magyar nemzet érdekei volt irányozva, mondá Ugron — a most készülő háború Oroszországgal ellenében lesz, az első, a mely a mi érdekeinknek is megfelel.

Bírói kinevezések. Tamásy Béla székesfehérvári törvényszéki elnök. Lehotzky Lajos Turóc megye alispánja — aki jelenlegi alkalmaztatását megelőzőleg mint törvényszéki bíró és járásbíró huzamosabb ideig működött továbbá Hajdu Ferenc nagyváradi törvényszéki. Istvánffy József budapesti kereskedelmi és váltótörvényszéki és végül Pittler Imre — ez idő szerinti a budapesti író-telítelőbizottság elnökeként berendelt győri törvényszéki bíró. A budapesti író-telítelőbizottság elnökei állás is, jelesül Gyertyánffy Ferenc nagyikindai törvényszéki elnök, saját kérelmére a nagybecskereki törvényszékhez lett áthelyezve; továbbá kinevezettek elnök a nagyikindai törvényszékhez dr. Horváth Ferenc nagykanizsai törvényszéki bíró, a székesfehérvári törvényszékhez pedig Daróczy István, gyónki járásbíró.

Keleti ügyek. A belgrádi diplomáciai karban a jövő őszre nagy változásokat várunk. Beszélnek: Persiani Petervárra megy, maggas hivatalát kap a külügyi hivatalban, helyébe Bakinin urat nevezik. Hengelmüller urat egy föltétele fontos misszió kivételé szempontjából egy előkező európai udvarhoz helyezik át, helyébe pedig a szerb udvarhoz Rosty nagykövetségi tanácsost nevezik ki.

Romániában egy idő óta, miut emlitettük, szerepelni kezd a fiatal Kuza Sándor „herceg”, a néhai Kuza fejedelem adoptált fia. A fiatal ur eddig leginkább versfarsággal üzte el unalmát, most azonban már politikai leveleket íralkat s szemérmes trónkövetelői poseba helyezkedve, erősen kapaszkodik az orosz protekciójába. A Kelet is olyan vidék levén, a hol minduntalan „bolond szél” fúj, a fiatal Kuza meg olyan személyiséggé válhatik, a kivel számolni kell. Nem is egészen ügyetlenül fog hozzá a dolgához, hogy magának és orosz partiójának megnyerje a románokat s legutóbbi levele, melyet az ősz Kogolniceano ellen adott ki, reauk magyarokra nézve is érdekes leleplezést tartalmaz a hatvanas évekből. A néhai Kuza fejedelem,

egy mond adoptált fia, kevéssel bukása előtt egyezményt létesített Oroszországgal s az akkori oroszországi és csehországi háborúk felhasználásával is érhettek volna a románok ideáljokat: uralmok megállapítását a Kárpátok mindket oldalán, azaz Erdélyben is. De Kuza fejedelem elűzték s a terv, mint „politikai végrendelet” maradt hátra. A fiatal Kuza bizonyítja, hogy e román nemzeti ideált egyedül Oroszország segítségével lehet megvalósítani s bár világosan ki nem mondja, értésül adja, hogy ő kész volna megvalósítani azt az orosz-román titkos szerződést, melyet apja hiába kötött meg. E csatekét egyelőre Romániában sem hat általánosan s a Bratiano-párt ép most kiadott manifestumára egyenesen tiltakozik az ország függetlenségére veszélyes orosz befolyás ellen.

Nyugatskeletkapcsa gyanánt méltatta a szaloniki lakomán sok toaszt az új vasutat. A megnyitót vonatot a török nép is mindenütt ovációkkal fogadta. A török határon volt eredeti ünneplésség is, melynel egy-hodszá végezte a keleties ceremóniákat, le-olvetve három áldozati bárányt is. Az ünnepi vonat utasai gyalog léptek át a török határt. Jelen voltak: Ali Nizami, Ratib, Djelali és Hajreddin pasák is. A kik Szalonikiból utaztak a megnyitót vonat elé. A Szaloniki lakomán 240 személyre nőtt a társaság. A toások a vasut méltatásán kívül sokat emlegettek azt is, hogy Törökország háborítatlan barátságban el az európai államokkal. Csak az volna a kérdés, hogy ugyan miért nem megy a keleti vasut Bosznián át Bécsnek, mert akkor leg alább az osztrákoké volna a keleti forgalom, mig így nem lesz sem a miénk, sem az övék, hanem lesz a francziáké és az angoloké, meg a németeké is, akik Szalonikinkeresztülfogják a hódítani előlünk az egész Balkánt Budapestről már szólni sem merünk!

Jelentik Orosz Podoliából, hogy Zimyrinco közelében a vasuti vonal mentén katonai barakkokat építenek. A lakosságot falragasok utján értesítették, hogy a hadgyakorlatok alkalmából legközelebb a galicziai határon, nagy csapatösszpontítások fognak történni. — Jassyból azt hozzák hírül, hogy a szlav jótékonyági bizottmány megalakult Bukarestben és elnökévé megválasztották „elismerésül a szlávok ügye iránti buzgó szolgálatainak” Ignatiev grófot.

Külföldi hírek. E hónap 31-ikétől kezdve minden Franciaországban Elzász Lotaringiába utazó egyen utvelel lesz kénytelen váltani. Az utveleleket a párisi német nagykövet által kell látmozgatni. — Poroszországban királyi rendelettel a német csapatok Kelet- és Nyugat-Poroszországban a területális beosztásnak megfelelően új elhelyezést nyertek. — Berlinben a politikai világot kizárólag a német-orosz és német-francia viszonyok elmergesedése foglalkoztatja. Az Oroszország ellen irányuló vármrendszabályok iránti császári rendelet közzététele mindennap várható.

Városi közgyűlés.

Debreczen, 1888. május. 24.

Rendes bizottsági közgyűlést tartott ma d. e. a városháza nagy termében, közep ma mu bizottsági tagok jelenlétében Graf Dégenfeld József főispán megnyitván a közgyűlést, feld József főispán felolvasta a márczius és április hónapokról szóló polgármesteri jelentést, mely tudomásul vétetett. (A polgármesteri jelentést — kivonatilag — lapunk más helyen közöljük. R. v.)

A második tárgy Balkányi Miklós interpellációja volt a czegled-utca rendezése tárgyában. Ezen ügyben ugyanis már régebben kérvény adatott be a városi hatósághoz, melyben a czegled-utcai lakosok felajánlották, hogy az utca-rendezés költségeinek egy részét viselni hajlandók. Kérdi, hogy e kérvény mikor fog érdemleges elintézését nyerni?

Simonyffy Imre kir. tanácsos polgármester kijelenti, hogy a beadvány kiadott egy albizottságnak, mely kiadta a műszaki osztályhoz, s e kérdés jelenleg a mérnöki hivatalnál van, mely a tervet és költségvetést készíti. Igeri, hogy oda fog hatni hogy a terv és költségvetés meg a nyár folyamán elkészüljön s az ősi közgyűlésen tárgyalható legyen. Örömmel veszi tudomásul a czegled-utcai polgárok áldozatkészségét s reméli, hogy ily áldozatkészség mellett utcaújak egymásután rendezve lesznek.

Balkányi Miklós, valamint a közgyűlés tagjai tudomásul veszik a polgármester választát.

Olvasztatik a budapesti német főconsul és az észak-amerikai egyesült államok budapesti consulának kinevezéséről, — továbbá a gyámpénztárban összegyűlt pénzek elhelyezése iránt tett közgyűlési intézkedést jóváhagyó miniszteri rendelet.

Ez utóbbi szerint a gyámpénztárban összegyűlt pénzek ketharmad részben a debreczeni gyámpénztárban, egyharmad részben pedig a többi pénzintézetekben helyezendők el. A miniszteri rendeletek tudomásul vétetnek.

A tanácsai előterjesztés a fogadó, vendéglő, kávéház és kávémentési iparokról szóló szabályrendelet módosítása iránt — jóváhagyást — a belügy-miniszteriumhoz felterjesztetik.

Ezután egy nálunk rég érzett hiányon segítő, körülményeink között igen fontos javaslat került tárgyalás alá, mely az ebtársaságról, valamint az ebdűkifejldésének és továbbterjedésének lehető meggátolásáról szól.

A javaslat, mely nyomtatásban a bizottsági tagok között kiosztott, felolvasottnak tekintetett s általánosságban elfogadottat. A részletes tárgyalás élenk vita között folyt le, egyes pontokhoz sokan hozzászóltak s több szakasz — némelyik szavazás útján — módosítást nyert.

A 12-ik szakasznál Polgári András igen mulatságos históriát beszélt el a régi időkbeli egy csapo-utcai veszett bikáról, melynek csak a fejét ásták el, a többi részét pedig elfogyasztották. Az állat tulajdonosa meg a városi magisztrátust is meghívta bika-

csorára, — csak azután mondta meg, hogy milyen húst ettek.

Hosszabb s rövidebb módosítást nyertek a 2-ik, 3-ik, 6-ik, 7-ik, 8-ik, 10-ik, 11-ik és 19-ik szakaszok. Egész terjedelmében kihagyott a 12-ik szakasz. Az ekként elfogadott szabályrendelet jóváhagyás végett a belügyminiszterhez felterjesztetik.

A Ludovika akademián a jövő tanévben üresedésbe jövő városi és Andaházi Széle alapítványi helyekre 6 pályázót jelentkezett: Kubay Alajos fia Lajos, — Zold István fia István, Varga Károly fia Géza, Szatmári Károly fia Zoltán, Szatmári Mihály fia Kálmán, Bosznay Gyomlátya Filótás Ferenc.

Ezek a következőleg fognak ajánlatni: a városi alapítványra Kubay Lajos, az Andaházi-Szilági alapítványra: Szatmári Kálmán és Zold István, másod sorban ajánlatnak: Varga Géza, Filótás Ferenc és Szatmári Zoltán.

Az illetők okmányai felolvasatván, Márk Endre e sorrendet nem fogadja el, hanem más sorrendet ajánl, — a tanács javaslata azonban — a polgármester felszólalása után — nagy többséggel elfogadottat.

Az 1887. évi gyámpénztári mérleg jóváhagyása iránt, továbbá az ujonnan építendő közkórház ügyének ez idő szerinti állásáról szóló tanácsai előterjesztés — utóbbi hosszasz eszmecsere után azon pótállás fogadottat el, hogy míg egy a kor igényeinek megfelelő kórház állítatik, addig is ideiglenes kórház építendő a mostani kórház kibővítésül, vagy pedig — ha lehet — czélzerű helyiség berendezése számára. A kórház kérdése eljuttott tehát már a vajudas pontjára; — az új kórház a pavillon-rendszer szerint épülne s körülbelül 200,000 forintba kerülne.

A varga-utcai gazdaság által termények megőrzésére alkotott szabályok jóváhagyatnak. A gyakorlatokra bevonuló honvédség elhelyezése czéljából barakok építése van tervbe véve. A barakok 20,000 forintba kerülnek, mely összeg kölcsön útján szerzetetnek be. Miután a barakok építése által a lakosság sok tühetől megszabadulna, arra pedig kitátás van, hogy a barakok a belejök fektetett tőke kamatját behozzák, határozatba ment a barakok építése. — Ezen határozat a miniszteriumhoz felterjesztetik.

Végül személyi természetű ügyek tárgyalattak, s a közgyűlés d. u. 1 órakor véget ért.

HELYI HÍREK.

Polgármesteri jelentés márczius és április hónapokról. A közegészségi állapot márczius hó első felében erősebben volt megfagyva, mint az előző hóban, mig e hó második felében valamint április hóban mindinkább javult. A közkórházban ápolattott 302 beteg, ezek közül meggyógyult 207, meghalt 20, ápolás alatt maradt 75 születet a ket ho alatt 327 gyermek, meghalt 296 egyen, így a szaporulat 31 főnyi. Házasságra lepett 62 pár. A rendőrség által leartoztatott 273 egyen, ezek közül 27 átadatott az illetékes bíróságuk, a többi

Kinevezlek, megválasztatlak ügyészek, főjegyzőnek, alispánnak, csak azt tedd a mit parancsolok. Szóuok vagy: beszélsz; erős vagy: verekszel; okos vagy: hasított a buták fejet; becsületes vagy: szemorszold az immoralisokat. Péter, tetszel nekem. — Hanem nekem meg a főispán ur nem tetszik. — szóltam s ott hagytam. — Ügyvédi iródatom egy sífőner nagy-ságu szobában nyitottam meg. — És ment? kérde igazottan az ifju.

— Sokáig estenként a kártyaasztalok helyett apám műhelyet kerestem föl s varttam. — Ah! Péter bátyám! — Kezdek ügyvédtársaim szambá nem venni, csak bantani nem mertek. — És a kliensek? — A pénzes kliensek a legzagdagabb ügyvédek keresik, a kik összeköttetéseiket a legbecstelenebb arakon sokták megvenni a legmagasabb helyekig — sokszor asszonyok által, kiknek ékszerreke, seiyem és barsony ruhákra mindig van szüksegük. Természetes, hogy hozzám csak a szegények jöttek, azok is a ravaszabbak, kik negy-öt ügyvédtől kikoptak már. Egy kora hajnalon kopogtatnak. Hát mi az, Artanazia? kerdem a bunyevác asszonytól, a ki a mint belépett ajtómon, terdre vetette magát előttem.

— Atyuskám, megölték az uramat. — Mikor? — Ma éjjel. — Kire gyanakszol? — Ha tudnam! — Hát te hol voltál? — En a Tódor pusztán a menyemmel, a kinek akkor vártuk a kicsinyjét. — És az öreged? — Otthon volt, künn fektűt az eresz alatt a szunyog ágyban. Jaj, a fejet hasították keresztul három darabba. Egyszer egy czigányasszony, a miért nem hagytam kártyát vetetni, azzal atkozott meg, hogy három nam három darabba vágja az apjuk fejét.

— Ki az? kiáltam, mert nagy dorombó-zással vertek az ajtómat. — Két sovány szőke, nagy haju bunyevác lépett be hozzám. (Folyt. köv.)

Lattam, lattam itt bolyongott. . . Tudakozd meg a barlangot.

Barlang, barlang, mondd meg nekem, Nem láttad-e a kedvesem?

Láttam, itt dőlt pihenőre. . . Sirva futott a mezőre.

Mező, mező, mondd meg nekem, Nem láttad-e a kedvesem?

Láttam, lattam szomoruan. . . Tán a Maros tudja, hol van.

Maros, Maros mondd meg nekem, Nem láttad-e a kedvesem?

Láttam, lattam, megszerettem — Most itt nyugszik az ölemben!

Pósa Lajos.

Apróságok.

I. Szamártól senki sem kívánja Hogy zengjen méla éneket. . . Hanem a dalló csatogányra Minden számár azt kiabálja: Dolgozz! czipeld a csőröket! (Rückert n.)

II. Jó — meglássátok — olyan kor, a melyben A költő ur lesz, szerfelett. . . Rímekben állítjuk ki akkor A váltót s a kötlevelet.

Elég lesz az ajtónkra írni: „Jámbor poeta lakik itt. . .” S a végrehajtó az ügyvéd Rögton oda írják hogy — kvitt!

Bank, uszoras előtt az óda Többet ér, mint minden zsiró. . . Akkor fizetünk, urak, akkor Lesz jó fizető az író!

III. Csörgette bilincset, Hiszen nagyot vétett. . . Elgondolta sokszor: Minek már az élet?

De a börtön előtt A hü asszony várta, S az életet újra Kedvesnek találta.

Szeretett, szerettek, Éjt, napot egygyé tett, Költő volt, kényeret Szerzett s dicőségget.

S a világ? Olvassd az Elcslapot, kritikát! Két szívet mérgezett Nyíllal hogy döfnek át!

Szegény költő! Szegény Nő! Sorsuk gyalázat! Minek van bűnhődés. Hogyha nincs — bocsánat! Gáspár Imre.

Első nagy ügyem.

Elbeszélés. — Írta: Tolnai Lajos. *)

Egy fiatal ügyvéd, kit a hir gyorsan fölkapott, s kitől rettegetek a gyilkosok, sikkasztók, betörők, okmányhamisítók — nyájas szerettel nyújtotta kezét egy magas sugarú ifjunak

— Isten hozott Aladár! S a magas, majdnem öles terméű ügyvéd előre hajlott dombru bomlokát, melyen benfekvő apró zödes szemek, s kicsinyes orrát, — mely alatt csak most kezdett serkendezni a veres bajsz — a vendégre toltá

Látni, érezni, kitalálni akart mindent azonnal.

— Elszegényedtetek? — Nem egészen — válaszolt mély pirulással az ifju.

— Mért nem mégyisz a miniszteriumhoz? Ma a pálya ott nyílik Felesküszöl kölyökkorodban s ha bírod türelemmel, van egy kis ravaszságod, eleveszd a főnököt leányát s kivárod, hogy előidei kidőljenek, senkit nem kritizálsz és nem magasztalsz: ötven éves korodra méltóságos ur vagy. Itt a tekintetesnél főlőbb nem viszed.

*) Az érdeklőssít elbeszélést a szerző felhatalmazásával vesszük át. Szerk.

— Nem a czimet keresem. Apámnak elég volt.

— Hanem? halljuk. A szép fiatal ember lesütötte nagy fekete szemek, s hófehér ujjával sűrű fekete haját simította el homlokáról.

— En az igazságot akarom szolgálni; én azt szeretném, ha annyit jót tehetek, mint Péter bátyám, ha egykor elmondának rólam is — hogy —

Megállott s az ügyvédre vetette tekintetét.

— Mit? mit? — Hogy egy ügyvéd a ki — maga a — tiszta becsületesség.

— Öcsém, de az en apám csak egy szegény szabómester volt, s mi nem lehetünk gazemberek, mert akkor ehen halhattunk volna. A szegényeknek első kötelessége, hogy igaz legyen; hogy jószívű legyen; hogy bocsát ne álljon a sérelmekért és ne vadoljon se istent, se embert, a miért a gazoknak az élet anyyi szerencsét nyújt. En otthon mig kis testvérem bölcsőjét rengtettem; mig anyámnak a tisztogatásban s a konyhai dolgokban segítettem s játék helyett úres órámban a rossz nadrágokat foltoztam, hogy könnyűtök betege apámon: en ezeket tanultam. Nem félttem soha senkitől, mert tudtam, hogy az igazság győz, ha ma nem: holnap. A hatalmasok aljas balványoztatása aljas kis zsoldosok által dühre nem ragadott, mentem a magam útján. Tanultam éjjel és nappal, hogy többet tudjak, mint szerencsésebb tarsam, hogy kellő időben kiragadhassam azt a terhes szekeret a sárból, a minek ők csak a megmozdítására sem képesek. Senkinek a feleségét soha el nem csabítottam, hogy egykor majd a magamétól hűséget követelhessek; el nem adtam magamat se a város kis királyainak, se a megye császárajának. Azt mondtam: járok szegényesen, gyalog. Pestre is akarhányszor gyalog meniem Szabadkáról az egyetemre. De senki be nem foghazott, hogy te gyem ezt meg azt, mert tartozom neki, hogy: kutyá ugass — nem ismerem. Mikor a főispán egyszer magához hivott s azt mondta: Péter, tetszel a feleségemnek, én öreg vagyok már s a te szád nem jár el, mert férfi vagy: jer, légy mindennap az asztalom vendége.

rendőri uton lett meg eltoloncoltatott 116 csav iparnemek önálló gyakorlattott el igazolvány db, ideiglenes igazolvány A katonai létsz seregbeli 1467 ember, 230 lóval, egytől ember. A lakosság által szállásolva 527 ember 24-en megkezdte Felulvizsgálatra előállít fogat adatott 17 A 62% kr. Hadmentesség 41 kr. Köznyelvény 30 kr. A közs beérkezett 735 drb. el drb. — maradt hátral foganatosított 103, — felelősség beadott mesteri jelentés rövid nap alatt lefolyt neve

* Rabló tamadás merő cselekedete sz p a i István nevű csap tégnapelőtt fényes nap töbaj vendégfogadóba hőséni ment a közeli dergett egy ket pe Pápai, egy mord ki ugrott és egy öszev leány alig irt eszmét dig elszedte töle gy magához tervén, zajt siettek elő s a merén kir. ügyesség borto beismerte. A leány s gyógykezeles alatt áll

* Elhunyt ref. l. h. n. a. n. a. s. i. ref. l. értesülnek, meghalt. asi részvet mellett. jelentés így hangzik: jük a szeretett férjnek testvérek, rokonnak ev. ref. lelkiszentor 54-dik, házasságának nak 28-dik évében történt gyászos kim hült tetemei f. o. 2. tandó gyászszertartá galomnak adatait. özvegye: Sebestyén Margit és Emma, ten ben is. H.-Nádas, 18

* Szintarsulat megy a dolga Nyire leveleznök szerint — második berlet meg. A lővedelmek azon a dramban a legto reimese és a tarsal botföltelen, a nepe tüzértől pattant meg czenben és Nyiregy máskép, hogy a joi művet enyire meg nem látogatának. Ezen a beteges all operettek tobonyur ezek között kivált virág, melyekre a kumot. A tarsulat het a jun. 16-iki kes vendegszerep. Lu jzat p. o. elriasztotta t u s z u z e l m e vendeggel az ideb volna. A drama közönség kedven Czelianak és a k kának van feleke kyt, a ki azonban dominálja a műs volt; a Hada mben és a L o e leány" ban, az e mennyel. — A szinrekerulnek napján ket előa dor", kis public zsufoit házzal; „Szókött katona miatt kis ház (elősszor), ma igazottá jutalom reczen esetleg kedveert írjuk „Arany halak” hancz, negyed Helena” proba liskával. — A most Debrecze fog Nyiregyháze gek minden sz meg eppen ser a szintarsulat

* A népi miniszter uj r tathatnak ig Mindenek előt tisztek, a kik De sőt a népi altisztektől se vonuljanak be ján költséguke zenyioli kepes kezpett állam hetnek, a kik

* Ezen s és luffo szak-ko mazn: a debr. sz

szután mondta meg, hogy... Ezzel a módosítást nyertek... Ezzel a módosítást nyertek...

NYILVÁNOS HÍREK.

...születésének... a közegészségi... a közegészségi... a közegészségi...

...születésének... a közegészségi... a közegészségi... a közegészségi...

NYILVÁNOS HÍREK.

...születésének... a közegészségi... a közegészségi... a közegészségi...

...születésének... a közegészségi... a közegészségi... a közegészségi...

NYILVÁNOS HÍREK.

...születésének... a közegészségi... a közegészségi... a közegészségi...

...születésének... a közegészségi... a közegészségi... a közegészségi...

NYILVÁNOS HÍREK.

...születésének... a közegészségi... a közegészségi... a közegészségi...

...születésének... a közegészségi... a közegészségi... a közegészségi...

NYILVÁNOS HÍREK.

...születésének... a közegészségi... a közegészségi... a közegészségi...

Verfälschte schwarze Seide. Man verbrenne ein Mäntchen des Stoffes... SZERKESZTŐI POSTA... Gáspár Imre Kutasi Imre... MATTONI-FÉLE GIESSHÜBLER... legjobb asztali- és üdítő ital...

